

EN FRANCESC PERIS I VALLS

UN TREBALLADOR DE LA CULTURA I DEL BÉ PER A BÉTERA

Va nàixer al barri de Russafa el 10 de març de 1929.

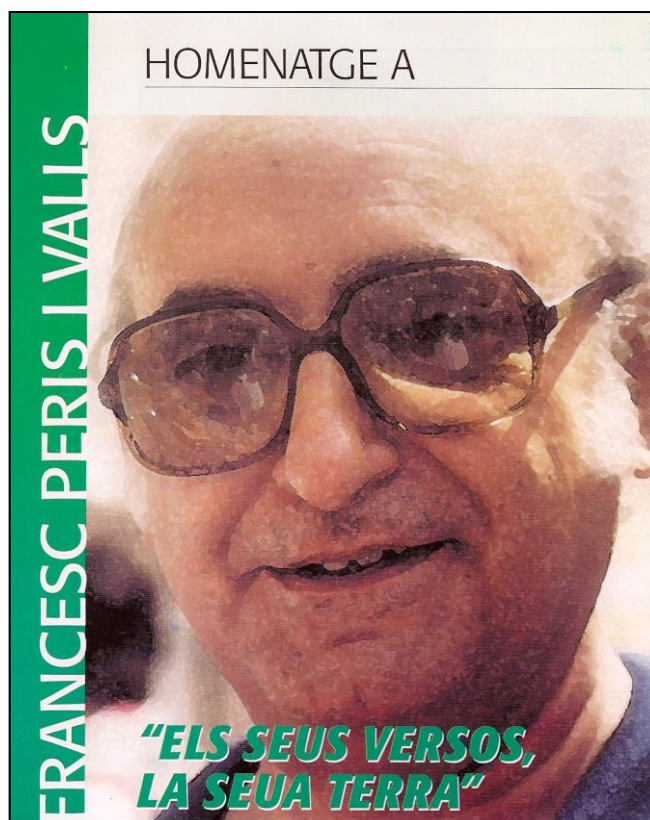
En 1940 començà els estudis de batxillerat a l'Institut Luis Vives de València, on feu el primer curs. El sis cursos restants els realitzà a l'Aliança Francesa. En finalitzar el batxillerat, en 1947, es posà a treballar, com agent comercial, en el comerç de teixits. Actuant com a tal, fins l'any 1973.

La seua vida afectiva i sentimental va començar quan conegué a Rosa Pérez i Ferrer, amb la que contrau matrimoni el 29 de maig de 1955. Rosa és eixa

dona beterana, dinàmica, activa, sempre alegre, on Paco ha trobat recolzament i comprensió en els moments difícils. Tenen dos fills Francesc i Jordi.

En 1969, venen a passar els Nadals a la casa de Bétera i, estant ací, decidiesen quedar-se definitivament "al seu poble".

En 1973 es posà a treballar al sector de la banca fins que en 1978, un grup d'agricultors que estaven lluitant per a formar una cooperativa agrícola, pensaren en Paco, per a que esfera càrrec de la Secció de Crèdit. Ell accepta de molt bon gust i volcà totes les seues energies, esforços i il.lusions, on a canvi ha obtingut els quinze anys de treball més felinos de la seua vida, perquè ha estat treballant per a Bétera i els seus agricultors.

Una de les aficions més gran és fer poesia. I, sobre tot, eixa poesia tan valenciana que mescla l'humor amb la crítica (els típics llibrets de falles). Activitat en la que ha obtingut grans èxits en el món faller, ja que a més a més d'aconseguir molts premis, cal destacar les sis ocasions en les que ha rebut el Premi Extraordinari al millor llibret, concedit per l'Ajuntament de València. A Paco la poesia li apareix per tot arreu: a les festes, obreres i majorals, a Bétera, a les alfàbegues, a falles i falleres, monuments, costums, etc.

Una altra afició, a la que dedica moltes hores, és el joc dels escacs, però d'una manera molt personal i tranquil·la, és a dir, contra l'ordinador.

Però, de sempre, la seua gran afició és Bétera. Des de que naisquè tots els estius els ha pasta al nostre poble. En la seua època d'estudiant, als seus companys i professors, era tant el que contava i parlava de Bétera, que es quedaven sorpreses quan s'adonaven que havia nascut a València. I és que Paco té a Bétera en el cap i en el cor i així ho ha demostrat:

- En 1968, comenta a publicar-se a Bétera el periodíc "Avant". Inmediament s'abonà i en tots els números apareixien treballs de Paco.
- En la dècada dels 70 va ser un dels fundadors de l'Associació de Veïns i en ella va estar fins la seua dissolució.
- Ha estat d'assessor en la falla Gran Via de l'Est. En la falla La Barraca ha col.laborat durant uns anys, escrivint els versos de les falles i els llibrets. Actuant també de Mantenedor.

La seua col.laboració amb els Majorals ve des de 1969, participant d'una manera abundant i constant en els Llibres de Festes, tant en poesies com en articles. Assessorant en moltes ocasions, inclús fent crítiques sempre constructives, per a no deformar la Festa i si engrandir-la. En 1982, fou el Mantenedor de les Festes d'Agost.

Hem de recordar la seua inspiració en la lletra de l'Himne a Bétera. Però, sobre tot, cal destacar les meritòries intervencions que ha desplegat en dos aspectos de la vida social del nostre poble. Una en el terreny de l'economia i l'altra en el de la cultura. És a dir, la Cooperativa Agrícola i el Centre Artístic Musical.

Treballador de la Cooperativa des de la seua fundació, dirigint la secció de crèdit; Paco no va escatimar esforços per a defensar als llauradors.

En l'actualitat està jubilat, però té el nomenament d'assessor, la qual cosa li permeteix seguir col.laborant i mantindre el contacte.

Donat que els aspectos socials i culturals són les seues grans aficions, Paco ha dedicat molts anys i amb intensitat, al Centre Artístic Musical de Bétera. En 1968, col.labora en la seua creació després com a directiu fundador i des de 1981 com a President. Gràcies a l'esforç de molts (músics i directius) i especialment al de Paco, tenim en Bétera una gran Societat Musical. La cosa comença de zero, però amb molt d'entusiasme i ganes de treballar, hui tenim una banda simfònica, una Jove orquestra que està desenvolupant-se en tal d'arribar a ser una orquestra simfònica i un cor d'adults.

En tot això està la seua poesia i la seua obra. Allà on ell a posat una llavoreta ha nascut un arbre i s'ha fet frondós.

Obra autèntica i real, producte d'eixe amor per Bétera, que sempre ha demostrat, oferint-li treball, il.lusió, temps, esforç poesia.

Carta del Sr. Alcalde de Bétera

HOMENATGE AL FILL ADOPTIU DE BETERA

Bétera té l'honor de que En Francesc Peris i Valls siga nostre veí, amb dedicació a la cultura i a tot alló que siga bo pel nostre poble, per a tal cosa, la Corporació Municipal d'aquest Ajuntament té la satisfacció d'atorgar-li el títol de fill adptiu d'aquesta vila.

Ens complau, poder reconeixer en aquest honor a tu Paco, a la teua persona, el teu treball, la teua poesia la teua dedicació amb il.lusió en eixe esperit Jove progresista amb un tó d'humor i en definitiva la teua entrega i estima que sempre has mostrat per Bétera i tots els veïns.

Volem felicitar-te en aquest dia, perquè tu eres l'home que, Bétera ha tingut sempre apunt i dispossat a col.laborar, a engrandar i recuperar, tot el que siga cultura, art, festejos, economia o tradicions amb una dedicació incondicional i desinteresada.

Paco, ¿ quàntes coses et diriem? Milers però, per a no fer.ho tan llarg, vaig a concloure sense oblidar: que tu, has pregonat el nom de Bétera mitjantçant la música (presidint-la) en l'economia, ajudant a construir la coooperativa, per a después dirigir la secció de crèdit; i en la poesia ¿quina obrera o mayoral, no té un vers teu? Tots els anys el llibre de festes du articles o poemes teus.

Vull destacar, que de la teua ploma han eixit els versos del cant a les alfàbegues i la lletra de l'himne a Bétera, doncs, sols podien estar inspirats en una persona enamorada de Bétera, i eixa persona eres tu, Paco.

Bétera i els beterans es triven molt honrats amb la teua presència, i aquest nomenament sols és la manifestació del nostre sincer i afectuós agraïment.

El Alcalde

Vicente Cremades Alcacer

HIMNE A BÉTERA

Música: Manuel Palau Boix
Lletra: Francesc Peris i Valls

Unim les nostres veus,
que a Bétera cantem,
satisfets i orgullosos
pensant sentir-se fills seus.
Unim les nostres veus,
unim les nostres mans,
com un símbol de germanor
que a tots ens fa beterans.
Com bons germans;
Com bons germans;
Secà transformat en horta,
inquietud viva del teu present,
amb l'esforç que el poble aporta
pel treball de nostra gent.
Que el vell castell, després empara
entorn d'ell, com un bressol gegant.
Despertant amb fe molt clara
per a seguir per tu lluitant.
Unim les nostres veus,
unim les nostres mans,
amb un càntic que forge
un nou i constant avanç.
Unim les nostres veus,
unim les nostres mans,
i la pau a tots unirà
amb els sentiments més sans.
Son les alfàbegues famoses
fruit de la laboriositat,
exponent d'una constància
que du prosperitat.
Nostres cotes són l'alegria
d'un gran poble amb llibertat,
i la nit, gran nit d'albaes,
valenciana identitat.
Visca per sempre Bétera,
que el nostre amor no et faltarà,
i el treball i la cultura
la nostra vida serà.
Visca;
Bétera;
Sempre per tu;